

Ki volt a magyar Lister?

Gotthardt Károly (1835–1883)

pozsonyi sebész főorvos emlékezete

A Semmelweis-émlékév apropóján 2015-ben kiadott magyar–angol nyelvű emlékkönyvben *Varga Benedek* hívja fel a figyelmet a New York-i publicista, *Robert A. Wilson* alkotta Semmelweis-reflex kifejezésre [1]. A Semmelweis-reflex lényege: a nyilvánvaló automatikus elutasítása. Ez a tudománnyal egyidős, ösztönös emberi reakció volt az egyik oka, hogy kortársai, kollégái olyan sokáig elutasították Semmelweis felfedezését. Semmelweis kudarca, felismerésének mostoha sorsa jól ismert. Kevésbé köztudott, hogy a gyakran a „sikertelen” Semmelweisszel szembeállított „siker” – felfedezésével a lordi címet kiérdemlő – *Joseph Lister* (1827–1912) is részesült felfedezése elutasításában. *Lister* 1867. március 16-án kezdte meg öt részből álló tanulmánya publikálását a *Lancet* hasábjain: „The antiseptic system: on a new method of treating compound fracture, abscess, etc.; with observations on the conditions of suppuration”. A hosszú cím indokolt volt – *Lister* ezzel kívánta felhívni a figyelmet a dolgozatban szereplő gondolatok alapvető fontosságára [2]. Nos, a figyelemfelhívás sikerült, ám felfedezése alapvető fontosságát éppen a szigetországbeli kollégái kérdőjelezték meg. Az ő esetében is beigazolódott az a régi bölcs mondás: senki sem próféta a saját hazájában [3], illetve működésbe lépett modern változata: a Semmelweis-reflex. A hűvös angliai, illetve amerikai fogadtatás történetét többen feldolgozták [2–4]. Hasonlóan ismert az európai, elsősorban német pozitív fogadtatás.

De milyen volt a magyar fogadtatás? Ki volt/lehetett a „magyar Lister”? A kérdésfelvetést nem a nemzeti hiúság, büszkeség indokolja, hanem egyszerűen az a tény, hogy a listeri gyakorlat elfogadása vagy elutasítása emberéletek megmentését vagy elvesztését jelenthette. Sajnos, a magyar szakirodalomban nem találtam pontos, hiteles választ a feltett kérdésre. Egy 1996-os *Lister*-tanulmányban csak ennyi olvasható: „Az új módszer, minden újszerűsége és körülményessége ellenére, ha nem is gyorsan, tért hódított elsősorban az akkori világviszonylatban is vezető német sebészek (Nussbaum, Thiersch, Volkmann, Langenbeck stb.) és a fiatal nemzedék körében” [5]. A „felsőoktatási segédkönyvként” kiadott, azaz a magyar orvosok képzését szolgáló „Orvostörténelem” sem foglalkozik a magyar vonatkozásokkal: „Módszerét a kontinensen elsősorban a német sebészek

(A. W. Schultze a berlini Charitéből, W. Hagedorn Magdeburgból, R. von Volkmann Halléből és J. N. Nussbaum Münchenből) alkalmazzák” [6]. A Semmelweis és *Lister* tudományos teljesítményével foglalkozó alapos tanulmány sem ír a magyarországi visszhangról, csupán azt jegyzi meg: „Lumnitzer listerista lett, az aszepszist – értsd: Semmelweis tanát (K. L.) – akkor elhanyagolható ócskaságnak tekintette” [7]. *Lumnitzer Sándor* (1821–1892) „listerista” voltát erősíti meg a mindmáig legjobb életrajza *Antall József* tollából: „Lumnitzer ... a másik sebészprofesszorral, Kovács Józseffel együtt a semmelweisi asepsis gondolatában élt, később a Lister-féle antiseptikus sebkezelési eljárás magyarországi bevezetője lett” [8].

Egy korábbi dolgozatomban jómagam is Lumnitzert tekintettem nemcsak Magyarországon, hanem az Osztrák–Magyar Monarchiában is a listeri tanok bevezetőjének [9]. Ez a dolgozat akkor „tiltakozás” volt egy 1989-ben Prágában kiadott cseh orvostörténeti jegyzet állítása ellen. A jegyzet szerint ugyanis a cseh gyökerű *Eduard Albert* (1841–1900) professzor Innsbruckban, 1875. október 10-én, a Monarchia területén elsőként alkalmazta az antiseptikus kezelést. (Albert később, 1881-

Pest, 1869. **39. sz.** September 26.

ORVOSI HETILAP.
Honi s külföldi gyógyászat és kórbuvarlat közlönye.
Tizenharmadik évfolyam.

Felolvas szerkesztő és tulajdonos Markosovszky Lajos tr. Főmunkatárs Balogh Kálmán tanár.

Tartalom. Gotthardt K. tr. Ezidek a tályogok és sebek Lister modern szerinti gyógykezelése felett. — Kövér K. tr. Belső-magali megismerés. Különböző a pesti megismerés-köréből. — Könyvismertető. A Treatise on the Diseases of Infancy and Childhood. By J. Lewis Smith, M. D. — Lapoztatás. Kérlekész által szorgalmazott, — gyógyászat. — Típusok szerkeze.

Tárgyak. Magyar orvosok és természetrajzok. Flórisban tartott XIV-ik nagy gyűlés. Naplótérkép II. — Az orvosi és a munkások. — Vagyások. — Kivonat Pest városi tisztviselőinek 1869-iki januári közgyűlési jelentéséből. — Pályázat.

Észleletek
a tályogok és sebek Lister modern szerinti gyógykezelése felett.

Gotthardt Károly tr., a pesti orvosi országos körös elnöke.

Ámbar a tulajdonképeni gyógytan (Therapie) az orvos-nagy terén az újabb időkben történt nagy szerű haladások útját a legújabb eredményekből díszesítve, még sem agadhatni, hogy a tudomány a gyógyeljárásit illetően is teljesen és szép új ismeretekkel bővített; ezeknek pedig nálunk inkább örvendhetünk, mivel többnyire nem a véletlen vagy cselekedeti tapogatózás, hanem más téren szerzett tudományos tényeken alapuló következetes elmélkedés, vagy tudományos észleletek cselekedeti alkalmazása vezetett a betegségek kezelésében új és cselekedeti eljárásokra.

zónásos csonttörésre (mely szinte csak bálalati sértés), nyílt sebbel szövetezett csonttörés lefolyása ellenében, figyelmeztetünk. A sebek gyógyulásánál előforduló különbség pedig csak a nyílt sebeknek levélével való érintkezés által okozatik. Ezen okból a sebeket már régóta oda törekedtek, hogy a gyógyítás elhárítása és különösen a nagyon felt győző kiküldése végett a sebeket a levél érintkezésével lehetőleg óvják, s a sebek minél szorgalmasabb összehúzásán kívül (varratok, gyapotszárazal — collodium — becsapolás által stb.) különféle eljárásokat is gondoltak ki, hogy azon sebeket, melyeket elsősorban begyógyítani lehetetlen volna, a levél távolartása által a bálalati sértésekhez minél inkább hasonlóvá tegyék. Ezen észleletek közt talán a legkétszertesebb, de bonyolultsága miatt a gyakorlatban alig meghonosítható eljárás a francia sebész Jules Gué-

1. ábra | Gotthardt közleménye a Lister-féle „modorról” az Orvosi Hetilapban, 1869-ben

től haláláig az I. sebészeti klinika igazgatója Bécsben.) Ismerve Lumniczer 1870-es közlését [10] – elsőbbsége vitathatatlanak tűnt (legalábbis Alberttel szemben). Nos, az Albert prioritását erősítő állítás – változatlan módon – újra felbukkant a róla írt legfrissebb monográfiában is [11]. Ez késztetett az újabb kutatásra, amelynek eredményeként azonban Lumniczer elsőse is „veszélybe került”.

Lumniczer ugyanis az említett, 1870. december 11-én, az *Orvosi Hetilap* 50. számában indított dolgozatában így ír: „Dittel tanár, Bécsben az első egyike volt, ki már 1868-ban a bécsi orvosegyet egyik gyűlésén jelentést tett kórosztályán a gyógymodorral foganatosított kísérletek kedvező eredményéről. Az »OHL« 1869-ki folyamában is Gotthard (!), pozsonyi főorvos, az ez úton észlelt kedvező lefolyású esetek egész sorozatát közli.” Vagyis Bécsben már 1868-ban, a hozzá közeli Pozsonyban pedig 1869-ben alkalmazták a Lister-féle „modort”.

Mielőtt ismertetnénk a Pozsonyban történeteket, ejtsünk pár szót a mára méltatlanul elfeledett – s rövid ideig a felvidéki Trencsén-Teplicén is működött – *Leopold Dittelről* (1815–1898). A morvaországi Fulnek városkából származó Dittel 1848-tól *Johann Dumreicher* (1815–1880) professzor első tanársegéde az I. sebészeti klinikán. Dumreicher az új bécsi iskola azon tagjai közé tartozott, akik ismételt kiálltak Semmelweis mellett [12]. Dittel 1861-től a bécsi „Általános Kórház” III. osztályának főorvosa és rendkívüli egyetemi tanár. Nemcsak kiváló (általános) sebész, hanem az urológia egyik úttörője is – Billroth kézikönyvébe ő írta meg a húgycső sebészét. S ami témánk szempontjából a legfontosabb: „... A Lister-féle antiszeptikus kötést ő alkalmazta először Ausztriában Dumreicher ellenkezése dacára” [13].

Dittel tehát a legfőbb fórumot képező sebészeti klinikák igazgatói (Dumreicher az I., Billroth a II. sebklinikán) ellenére saját osztályán már 1868-ban bevezette a Lister-féle sebkezelést. Kedvező eredményeiről szóló beszámolóját a bécsi Orvosegyetben hallhatta a közeli Pozsonyban működő *Gotthardt Károly* (1835–1883) is. Dittel személyesen ismerhette, hiszen orvosi tanulmányait Bécsben végezte – 1858-ban szerzett orvosi, sebészeti és szülészeti oklevelet –, illetve 1864-ig a bécsi „köz-kórházban”, Dittel osztályán volt másodorvos. Innen került az 1864. október 29-én megnyitott Pozsonyi Országos Kórház sebészeti kórház élére. 1873-ig – *Ambró János* (1827–1890) kinevezéséig – ő látta el a szülészeti osztály felügyeletét is [14]. Ez utóbbi megbízatása szintén közrejátszhatott abban, hogy 1865-ben jelentkezett a pesti orvosi kar – Semmelweis halálával megürült – szülészeti tanszékére kiírt pályázatára. Sikertelenül: Diescher Jánost nevezték ki [15]. Gotthardt tehát maradt Pozsonyban. Társzerkesztője lett a magyarországi kórházügy első folyóiratának, az 1865 januárjában indult *Kórházi Szemlének*. Az *Orvosi Hetilap* (1857-től) és a *Gyógyászat* (1861-től) mellett megjelenő új szaklap szerkesztő-tulajdonosa, Gotthardt kollégája, a pozsonyi kórház bujakór- és bőrbetegosztályának főorvosa, *ifj. Zla-*

mál Vilmos (1831–1873) volt. Gotthardt lett az új lap egyik legszorgalmasabb szerzője. Sebészeti és nőgyógyászati témájú írásai közül kiemelkedik a „Paizsmirigydagánat mint megfulladásnak oka. Eredmény nélküli légcsőmetszés. – Bonclelet” című kazuisztikája. A benne leírt légcsőmetszés lehetett az első ilyen típusú beavatkozás a Felvidéken, a mai Szlovákia területén [16]. Sajnos, a lap 1866-ban – 2. évfolyamként már *Orvosi Szemle* címmel – megszűnt.

Valószínű, hogy Gotthardt említett írásait anyanyelvén, német nyelven írta meg – fordítójuk személye ismeretlen. Hiányos magyar nyelvtudása miatt nem jöhetett szóba Semmelweis utódként sem a fentebb említett pályázaton. Valószínű, hogy emiatt nem vett részt 1865 nyarán a magyar orvosok és természetvizsgálók XI. pozsonyi vándorgyűlésén sem. Bekapcsolódhatott viszont az 1856-tól működő és a németet a magyarral egyenrangú tárgyalási nyelvként elfogadó pozsonyi Verein für Naturkunde (Természettudományi Egyesület) munkájába. Az egyesület egyre erősödő orvosi szakosztálya havonta ülésezett – sajnos, az ülésekről nem maradtak fenn feljegyzések. Az egyesület titkára Gotthardt kollégája, az egykori országos szemész, az Országos Kórház szemészetének főorvosa, *Kanka Károly* 1871-ben Gotthardt segítségével adta ki az egyesület közleményeinek 10. kötetét. Ekkorra az orvosi szakosztály előadásainak száma felülmúlta a természettudományi osztályban elhangzottakat – ezért az egyesület már a Verein für Natur- und Heilkunde (Természet- és Orvostudományi Egyesület) név alatt szerepel. 1876-ig Gotthardt volt az orvosi szakosztály jegyzője [17].

Az eddig felsoroltakból nyilvánvaló, hogy *Gotthardt* jól képzett, az újabb orvosi ismeretek iránt nyitott és – bécsi indíttatása révén valószínűleg – a bécsi orvosi körökkel aktív kapcsolatot tartó, nemcsak a szikét, hanem a tollat is jól kezelő sebészorvos volt. Nem meglepő tehát, hogy – jelenlegi ismereteink, kutatásaink alapján – őt tekinthetjük Lister első magyarországi követőjének. Az *Orvosi Hetilap* hasábjain 1869 őszén megjelent háromrészes dolgozata egyben a listeri tanok egyik első magyar ismertetése is [18]. Az írás fontos orvostörténeti adatokat tartalmaz: „Németországban legelőször a híres sebész, Thiersch tanár klinikáján Lipcsében alkalmaztatott az új modor, s Joseph tudor (Dissertatio inauguralis, Lipsie 1867) 16 esetet közölt, melyekben különösen tályogoknál... igen kedvező eredmény tapasztaltatott. A Lister-féle eljárás majd sok más kórodában is megpróbáltatott, s annak kedvező eredménye tapasztaltatott, úgy hogy mai napig gyakorlati értéke és hasznossága minden kétségen kívül van” (idézet a 647. oldalról). Az idézett szöveghez fontos lábjegyzet kapcsolódik, amely megerősíti feltételezésünket Gotthardt szoros bécsi kapcsolatairól: „Englisch tudor a bécsi orvos-egylet 1868-iki novemb 27-én tartott gyűlésében a bécsi általános kórodából különösen Dittel tanár osztályán nagy kiterjedésben tett tapasztalatokat és kedvező eredményeket közölt.”

Értékes adalék a következő lábjegyzet is, amelyből kiderül, hogy Gotthardt tudott arról is, hogy Lister a karbolsav eredeti 1:4 hígítását később 1:6-ra változtatta és a hígításhoz lenmagolajat használt. „Kísérleteinknél mi is ezen aránynál maradtunk, csak hogy a drágább lenmagolaj helyett a nálunk olcsóbb faolajat vettük használatba.” Gotthardt közli az erre vonatkozó vényeket („rendelvényeket”) is.

A dolgozat részletes elemzésétől eltekintek, meghagyva azt egy, a magyar sebészettörténetet monografikusan feldolgozó szerző számára.

Gotthardt közleményének első része 1869. szeptember 26-án jelent meg az *Orvosi Hetilap* címlapján (1. ábra). Lumniczer főorvos a Rókus Kórházban 1869. november elsején indítja meg az 1870. október végéig tartó kísérleteinek sorozatát. Tapasztalatai közreadásakor Gotthardt egy évvel korábbi közlésében közzétett „kedvező lefolyású eseteinek egész sorozatára” is hivatkozik.

A teljesség kedvéért tegyük hozzá, hogy Gotthardt 1869-ben publikált még egy tanulmányt az *Orvosi Hetilap*-ban, pontosabban annak a „Közegészségügyi és törvényszéki Orvostan” című mellékletében. Az „Észrevételek a Magyarország területén felállítandó baba-iskolákat illetőleg tett indítvány felett” című írása is hozzájárult ahhoz, hogy 1873-ban Pozsonyban megnyílhatott a „bábaképezde”. Igazgató-tanára a már említett *Ambró János* lett. A bábaképezde azonban nem kapott önálló épületet, hanem az Országos Kórház „szülosztálya bábaképezdének engedtetett át” [19]. Első meglátásra ezzel Gotthardton is segítettek, hiszen levették vállairól a szülészeti osztály felügyeletének gondjait. Viszont az antiszepepszis/aszepepszis szempontjából érdekes helyzet alakult ki: a sebészeti osztály főorvosa Lister, a szülészeti osztály (bábaképezde) vezetője Semmelweis elkötelezett híve volt. További kutatással talán kideríthető lesz: okozott-e ez konfliktust a két főorvos kapcsolatában? Mennyire irányult Gotthardt (és osztálya) ellen Ambró szenvedélyes hangú, a *Gyógyászat* hasábjain megjelent levelének e kitétele: „Semmelweis tana jelenben – értsd: 1880-ban (K. L.) – az egész világon ünnepli megérdemelt diadalát, csak honfitársai ignorálják: szerencsétlen hazájában, egy országos bábaképezdén nincs helyiség a beteg gyermekágyasoknak az egészségesektől való elkülönítésére” [19].

Gotthardt írásban nem reagált. Nem tudni miért, de 1869 után többet nem publikált. A haláláig eltelt 14 évről nemigen található Gotthardtot érintő adat. Fiatalon, 48 éves korában, 1883. szeptember 26-án hunyt el. Utóda egy újabb „listeriánus”, a kiváló Lumniczer-tanítvány, *Schmid Hugó* lett [20].

A közelgő Lister-évforduló – 2017-ben lesz 150 éve annak, hogy megjelent első közleménye a karbolsavas antiszepepszisről – jó alkalom lesz arra is, hogy igazoljuk: a magyar(országi) orvosok mindig gyorsan reagáltak az

orvostudomány újabb felfedezéseire. Erre már csak azért is érdemes felhívni a listeri tan történetét kutatók figyelmét, mivel az egyik legmegbízhatóbb, német szerző tollából származó Lister-életrajz nem említi sem Gotthardt, sem Lumniczer, de még a bécsi Dittel nevét sem [21].

Irodalom

- [1] *Varga, B.*: How Semmelweis became a symbol. In: Monos, E. (ed.): In memory of Ignatius Semmelweis. [Semmelweis, mint jelkép. In: Monos, E. (szerk.): Semmelweis Ignác emlékeztére.] Semmelweis Kiadó, Budapest, 2015. [Hungarian]
- [2] *Nuland, S. B.*: Doctors. The illustrated history of medical pioneers. Black Dog and Leventhal Publishers, Inc., New York, 2008.
- [3] *Thorwald, J.*: Century of the surgery. [Das Jahrhundert der Chirurgie.] Steingrüben Verlag, Stuttgart, 1956. [German] (Hungarian translation: A sebészek évszázada. Gondolat Kiadó, Budapest, 1959.)
- [4] *Morris, R. T.*: Fifty years being a surgeon. New York, 1935. (Czech translation: Padesát let chirurgem. Nakladatelství Škubal, Praha, 1946.)
- [5] *Ihász, M.*: Sir Joseph Lister (1827–1912). [Sir Joseph Lister (1827–1912).] Orv. Hetil., 1996, 137(52), 2927–2929. [Hungarian]
- [6] *Nemes, Cs.*: History of medicine. (Orvostörténelem.) Debreceni Egyetem, Orvos- és Egészségtudományi Centrum, Debrecen, 2008. [Hungarian]
- [7] *Jendrassik, L.*: The achievements of Semmelweis and Lister as seen by a research worker in biology today [Semmelweis és Lister teljesítményei egy mai élettan-kutató megvilágításában.] Communicationes ex Bibliotheca Historiae Medicinae Hungarica, 1962, 25, 90–120. [Hungarian]
- [8] *Antall, J.*: Sándor Lumniczer (1821–1892). In: Réti, E. (ed.): Masters of the Hungarian medical school. [Lumniczer Sándor (1821–1892). In: Réti, E. (szerk.): A magyar orvosi iskola mesterei.] Medicina Könyvkiadó, Budapest, 1969. [Hungarian]
- [9] *Kiss, L.*: Eduard Albert – the Czech fighter for antiseptics. [Eduard Albert – az antiszepepszis cseh apostola.] Orv. Hetil., 1991, 132(4), 203–204. [Hungarian]
- [10] *Lumniczer, S.*: My one-year experience in therapy by Lister. [A Lister-féle gyógyeljárás körül gyűjtött egy évi tapasztalataim.] Orv. Hetil., 1870, 14(50), 837–840., (51), 854–861, (52), 869–873. [Hungarian]
- [11] *Kokešová, H.*: Eduard Albert (1841–1900). A Czech intellectual in Vienna. [Eduard Albert (1841–1900). eský intelektuál ve Vídni.] Vyšehrad, Praha, 2014. [Czech]
- [12] *Benedek, I.*: Semmelweis and his era. [Semmelweis és kora.] Gondolat Könyvkiadó, Budapest, 1967. [Hungarian]
- [13] *M(angold), L.*: Lipot Dittel. In: Pallas Great Encyclopedia. Volume 17, (I. pótkötet). Budapest, 1900. [Hungarian]
- [14] *Kiss, L.*: A short history of the National Hospital in Bratislava (1864–1919). [A pozsonyi Országos Kórház „rövid” története (1864–1919).] Orv. Hetil., 2014, 155(44), 1768–1771. [Hungarian]
- [15] *Győry, T.*: The history of the medical faculty 1770–1935. [Az orvostudományi kar története 1770–1935]. Budapest, 1936. [Hungarian]
- [16] *Kiss, L.*: The “Hospital Review” in 1865 – the first journal for hospital service in Hungary. [Az 1865-ös pozsonyi Kórházi Szemle – a magyarországi kórházügy első folyóirata.] Comm. de Hist. Artis Med., 2001, 174–177, 113–123. [Hungarian]
- [17] *Fischer, J.*: The history of Medical and Natural-Science Society in Bratislava 1856–1906. [A pozsonyi Orvos-Természettudományi Egyesület története 1856–1906.] In: Fischer, J., Ortway, T., Po-

likeit, K. (eds): Memorial. [A Pozsonyi Orvos-Természettudományi Egyesület története 1856–1906. In: Fischer, J., Ortway, T., Polikeit, K. (szerk.): Emlékmű.] Pozsonyi Orvos-Természettudományi Egyesület, Pozsony, 1907. [Hungarian]

[18] *Gotthardt, K.*: Observations of therapy of abscess and wound by Lister. [Észleletek a tályogok és sebek Lister modora szerinti gyógykezelése felett.] Orv. Hetil., 1869, 13(39), 645–648., (40), 677–680., (41), 693–697. [Hungarian]

[19] *Ambro, J.*: Deficiencies of national hospital and school of midwifery in Bratislava. [A pozsonyi országos kórház és a bába képezde hiányai. Gyógyászat, 1880, 20. szám, Állam orvos c. melléklet, 129–132, 140–143. [Hungarian]

[20] *Kiss, L.*: A forgotten student of Lumnitzer: Hugo Schmid (1852–1912), head surgeon in Pressburg (Bratislava). [Egy elfeledett Lumnitzer-tanítvány: Schmid Hugó (1852–1912), pozsonyi főorvos.] Orv. Hetil., 2002, 143(24), 1483–1486. [Hungarian]

[21] *Genschorek, W.*: Pioneers of surgery. Lister. Bergmann. (Wegbereiter der Chirurgie. Lister. Bergmann.) Leipzig, 1984. [German]

(Kiss László dr.,
SK-93 008 Csilizradvány 284., Szlovákia
e-mail: kiss.agi@panelnet.sk)

HUMAN BioPlazma Kft. az egyetlen hazai vércélesztmény-gyártó vállalat, 2007 decembere óta a Kedrion csoport tagja. A Kedrion Biopharma szektorában az ötödik helyet foglalja el és több mint 40 országban van jelen a világon. A csoport többek között kísérleti és alkalmazott kutatásokat is végez, élen jár a technológiai transzferben és elkötelezett híve a nemzeti önellátás támogatásának és a ritka betegségek elleni küzdelemnek. Az emberi vérplazma ipari méretű feldolgozása hazánkban 1954-ben kezdődött, a gödöllői gyár közel 50 éve folyamatosan készít vérplazmából életmentő gyógyszereket, mint például albumint, immunglobulinokat és véralvadási faktorokat, elsősorban a hazai betegellátást szolgálva. A Kedrion Biopharma közreműködésével a hazai leányvállalat az elmúlt években termelő beruházások sorát valósította meg 50 millió eurót meghaladó értékben és ezzel a gödöllői gyár meghatározó szerepet tölt be a Kedrion Biopharma gyártóhelyei között.

KEDPLASMA
M A G Y A R O R S Z Á G

KÜLFÖLDI TULAJDONBAN LÉVŐ GYÓGYSZERGYÁRTÓ VÁLLALAT FELVÉTELT HIRDET

Plazmaferézis központ vezető pozícióba

Feladat

- A központ tevékenységének teljes körű irányítása, koordinálása
- A termelési terv kidolgozása, teljesítése, ellenőrzése
- Eljárási utasítások írása, ellenőrzése, jóváhagyása
- A központ dolgozói, orvosai munkájának irányítása, felügyelete, oktatások szervezése
- Partnerekkel, beszállítókkal történő kapcsolattartás, részvétel beszállítói, partneri auditokon,
- Donorok, donorjelöltek vizsgálata, donornevelési program kialakítása, panaszok kezelése
- Eltérések azonosítása, deviációk indítása, a minőségbiztosítással együttműködve
- Vonatkozó előírások betartása, betartatása (higiénés, minőségbiztosítási, munkabiztonsági, stb.)

Elvárás

- Orvosi diploma
- 5 éves szakmai tapasztalat – Hematológus, belgyógyász, infektológus szakvizsga előnyt jelent
- Vezetői tapasztalat
- Középfokú angol nyelvtudás előnyt jelent

Pozitív tulajdonságok

- Önállóság, elkötelezettség
- Empátia, csapatszellem, rugalmasság, jó konfliktuskezelő képesség
- kiváló kommunikációs képesség
- jó szervező és problémamegoldó képesség, minőség tudatosság

Egyéb információk

- alkalmazotti jogviszonyban, teljes munkaidőben történő munkavégzés

Donorvizsgáló orvos pozícióba

Feladat

- Donorok azonosítása
- Donorok, donorjelöltek alkalmasságának elbírálása, orvosi vizsgálat, kórelőzmény, panaszok figyelembevételével
- Donorpanaszok fogadása, kivizsgálása, összefoglaló jelentés készítése
- Tájékoztatás a donáció folyamatáról
- Donorok kizárása, kizárás feloldása
- Donorkizárási kritériumok szigorú betartása
- Ügyel a donorok biztonságára, velük bizalomra épülő partnerkapcsolat alakítás ki
- Higiénés előírások betartása, betartatása

Elvárás

- Orvosi diploma

- 3 éves szakmai tapasztalat
- Hematológus, belgyógyász, transzfúziológus, infektológus szakvizsga előnyt jelent

Pozitív tulajdonságok

- Önállóság, elkötelezettség
- Empátia, csapatszellem, rugalmasság, jó konfliktuskezelő képesség
- kiváló kommunikációs képesség
- jó szervező és problémamegoldó képesség, minőség tudatosság

Egyéb információk

- alkalmazotti jogviszonyban teljes/részmunkaidőben történő munkavégzés
- vállalkozási jogviszony
- megbízási jogviszony

Munkavégzés helye: Pécs vagy Debrecen. Jelentkezéseket a hr@humanked.com e-mail címre várjuk